

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแกนนำในการจัดการระบบฐานข้อมูลชุมชน

คณะผู้วิจัย

ผศ.ดร.จุฑามาศ	โชติบาง
ผศ.ดร.ประพิมพ์	พุทธิรักษ์กุล
อ.เนตรทอง	นามพรม
ผศ.พัชรี	วรกิจพูนผล
ผศ.เดชา	ทำดี
อ.ธนพรรณ	จรรยาศิริ

245090

การพัฒนาฐานข้อมูลตำบลเป็นกระบวนการสร้างระบบฐานข้อมูลตำบลภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล เรียนรู้ข้อมูล ตรวจสอบ ยืนยันและนำใช้ข้อมูลในพื้นที่ตนเอง โดยการสร้างทีมพัฒนาฐานข้อมูลตำบลในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำใช้ข้อมูลของชุมชน เพื่อจัดการกับปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของแต่ละชุมชนจนเกิดการพึ่งตนเองและนำไปสู่การพัฒนาตำบลสู่การเป็นตำบลสุขภาวะที่ยั่งยืนในอนาคต ดังนั้นระบบฐานข้อมูลจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนสู่การเป็นตำบลสุขภาวะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(quasi - experimental research) เปรียบเทียบก่อน หลัง (pre- and post-test) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นแกนนำในการจัดการระบบฐานข้อมูลชุมชนก่อนและหลังได้รับการอบรมการจัดการระบบข้อมูลตำบล กลุ่มตัวอย่างได้แก่แกนนำจากตำบลที่เข้าร่วมโครงการตำบลสุขภาวะภาคเหนือตอนบน 6 ตำบล จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ประกอบด้วย หลักสูตรอบรมแกนนำในการจัดการระบบข้อมูลตำบลและ คู่มือการเป็นแกนนำในการจัดการระบบข้อมูลตำบล สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบประเมินทักษะการเป็นแกนนำผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 ทำการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทักษะการเป็นวิทยากรหลังการได้รับการอบรมมากกว่าก่อนอบรม และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเป็นวิทยากรภายหลังการได้รับอบรมมากกว่าก่อนการอบรม และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาแกนนำในการจัดการระบบฐานข้อมูลชุมชน ต้อง

พัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรและทักษะการจัดการระบบข้อมูลตำบล ผ่านหลักสูตรการอบรมที่เหมาะสม เพื่อให้แกนนำมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดการจัดการระบบข้อมูลตำบลให้กับนักพัฒนาฐานข้อมูลตำบลอื่นต่อไป และควรนำหลักสูตรอบรมแกนนำในการจัดการระบบข้อมูลตำบลเผยแพร่เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาศักยภาพแกนนำของชุมชนในด้านอื่นต่อไป

คำสำคัญ   แกนนำ, ระบบฐานข้อมูลชุมชน

Abstract

Title: Development of community leader for community health data based management

Authors:

Assist.Prof. Dr.Jutamas	Chotibang
Assist.Prof.Dr. Prapim	Puthirugkul
Instructor Nethong	Namprom
Assist.Prof. Patcharee	Woragidpoonpol
Assist.Prof. Decha	Tamdee
Instructor Thanapan	Janyasiri

245090

The development of community health data base system is a process of creating community health data base system under participatory process of all sectors including local people's sector, local administrative organizations, local leaders, and area-based government agencies to participate in data collection, learning essential data sets for community health assessment, reviewing, assertion, and use of such data in one's own area by forming a community health data base development team to collect data and implement community-based data in tackling problems consistent with the needs and lifestyle of each community to make it self-reliant conducive to the development of the Tambon to becoming a well-being Tambon in a sustainable manner in the future. Hence, database system is one of substantial factors driving towards a well-being Tambon.

This research was a quasi-experimental research by using pre- and post-test methods. The objective was to develop leadership skill in community health data base system management, pre- and post-training before and after the training in community health data base system management. The sample group comprised 30 key leaders from six Tambons participating in a well-being Tambon in Upper North Project. Research instruments include a training program in community health data base system management for key leaders, and a manual of being a key leader in community health data base system management. Data collection instruments include questionnaire, and key leadership skills assessment. The questionnaire and research instruments were approved by three experts with overall agreement of 0.8. Data collected and analyzed using a computer software program.

The research results showed statistically significant that the score of lecture skills at the post-training stage was higher than that of the pre-training stage ($p < .01$); and the mean score of lecture skills at the post-training stage was higher than that of the pre-training stage showing the difference of highly statistical significance ($p < .001$). The findings demonstrated that key leaders' lecture skills and skills in community health data base system management must be enhanced by means of an optimal training program so that the key leaders would be knowledgeable and capable of giving a further training to database developers in other Tambons. In addition, a training program in community health data base system management for key leaders should be disseminated so as to be further used as a model of building key leaders' capacity in other aspects.

Key words: key leader, community health data base system